

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Gijs van Dijk
De voorzitter van de Tweede Kamer
(PvdA) over "Supermarkt Picnic weigert werknemers volgens de cao te betalen".
der Staten-Generaal

Binnenhof 22
de Minister van Sociale Zaken
2513 AA Den Haag
en Werkgelegenheid,
2513 AA1XA

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2020-0000002822

W. Koolmees

Datum 22 januari 2020
Betreft Kamervragen van het lid Van Dijk (PvdA) over
"Supermarkt Picnic weigert werknemers volgens de
cao te betalen."

Uw referentie
2019Z24669

2019Z24669

Vragen van het lid Gijs van Dijk (PvdA) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over supermarkt Picnic weigert werknemers volgens de cao te betalen (ingezonden 10 december 2019).

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
22-01-2020

Onze referentie
2020-0000002822

1.
Bent u bekend met het artikel 'Picnic hoeft zich niet te houden aan supermarkt-cao'?¹

Antwoord
Ja.

2.
Deelt u de mening dat het in beginsel goed is voor werknemers, maar ook voor stabiele arbeidsverhoudingen in Nederland, dat werknemers onder een cao vallen? Vindt u het daarom ook spijtig dat de rechter een voor werknemers negatieve uitspraak heeft gedaan?

Antwoord
Uit de rapportage cao-afspraken over 2018 blijkt dat ons land in dat jaar 651 reguliere cao's kende, waaronder 176 bedrijfstak-cao's. In totaal vielen in dat jaar 5.133.700 werknemers onder een cao, waarvan 824.700 middels avv.² Ik verwacht dat het beeld over het jaar 2019 hiervan niet veel zal afwijken. Het gegeven dat het merendeel van de werknemers in ons land onder een cao valt vind ik een mooi resultaat van het stelsel van collectieve arbeidsvoorwaarden-vorming zoals wij dat in ons land hebben vormgegeven. Ik deel de mening dat het in beginsel goed is voor werknemers als zij onder een cao vallen en dat dit bijdraagt aan de stabiele arbeidsverhoudingen in Nederland.
De onderhavige uitspraak betreft een uitspraak in eerste aanleg. De mogelijkheid van hoger beroep staat nog open. Het is overigens verder niet aan mij, of aan het kabinet, om een oordeel uit te spreken over een uitspraak van een rechter.

3.
Bent u niet bevreesd dat er, vanwege het feit dat een bedrijf niet onder een cao valt en de rest van de branche wel, een race naar de bodem wat betreft de arbeidsvoorwaarden voor werknemers ontstaat in de supermarktbranche? Hoe staat het met de eerder door u gedane toezegging³ als mediator op te treden in het cao-conflict tussen de vakbeweging en Picnic?

Antwoord
Nee, die vrees deel ik niet.

De toezegging waar het kamerlid Van Dijk op doelt betreft mijn antwoord dat ik afgelopen voorjaar heb gegeven op schriftelijke vragen van het kamerlid Wiersma. Ik heb toen geantwoord dat het niet mijn rol is als Minister om mediator te zijn bij conflicten tussen dit soort partijen. Ik heb ook geantwoord dat als alle partijen gezamenlijk bij mij als Minister een verzoek indienen voor een gesprek, ik uiteraard altijd bereid ben aan zo'n verzoek gehoor te geven. Daaropvolgend is op

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/12/03/picnic-hoeft-zich-niet-te-houden-aan-supermarkt-cao-a3982479>

² Kamerstukken II 2018-2019, 29 544, nr. 919

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018-2019, nr. 2165

mijn initiatief op ambtelijk niveau een verkennend gesprek gevoerd met Picnic en een verkennend gesprek met partijen bij de cao's voor de supermarktbranche. In die gesprekken kwam naar voren dat er bij partijen op dat moment geen wederzijdse behoefte was aan een gezamenlijk gesprek.

**Directie
Arbeidsverhoudingen**
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

4.

Los van het juridisch oordeel over Picnic, wat vindt u in zijn algemeenheid ervan dat bedrijven, puur en alleen, om de loonkosten te drukken zichzelf opknippen in verschillende bv's om een cao te ontduiken?

Datum
22-01-2020

Onze referentie
2020-0000002822

Antwoord

Ik vind het geen goede zaak als bedrijven puur en alleen om de loonkosten te drukken zichzelf opknippen om de verplichte toepassing van een cao te ontwijken. Ik vind het sowieso geen goede zaak als bedrijven gebruik maken van allerlei juridische constructies om onder verplichtingen op het gebied van het arbeidsrecht uit te komen.

5.

Deelt u de mening dat door het opknippen van verschillende bv's van een bedrijf er sprake kan zijn van ontduiking van een bedrijfstak-cao? Zo ja, bent u bereid te onderzoeken hoe kan worden voorkomen dat werknemers worden uitgesloten van een cao, vanwege het feit dat een bedrijf zichzelf opknipt in verschillende bv's?

Antwoord

Verdeling van activiteiten over verschillende bv's komt voor. Daar kunnen allerlei op zichzelf legitieme redenen aan ten grondslag liggen. Gevolg kán zijn dat de individuele bv's niet meer, of niet meer allemaal onder een bedrijfstak-cao vallen. Dat hangt af van de werkingssfeer van een cao en of de betreffende bv's wel of niet onder die werkingssfeer vallen. Het enkel opknippen van een bedrijf om zodoende de toepassing van een bedrijfstak-cao te voorkomen vind ik geen goede zaak. Op die wijze kan sprake zijn van oneigenlijke neerwaartse concurrentie op arbeidsvoorwaarden en dat proberen we nu juist te voorkomen door het algemeen verbindend verklaren van bedrijfstakcao's. Maar avv is in essentie een cao-volgend instrument. Het formuleren van de werkingssfeer van een cao is een zaak van de werkgevers- en werknemersorganisaties die gezamenlijk de cao afsluiten. Het is uiteindelijk aan hen om de werkingssfeer zo te formuleren dat bedrijven uit de bedrijfstak waar de cao op ziet, ook onder die werkingssfeer vallen.

6.

Voorziet u ook het risico dat meer bedrijven hun werkzaamheden in naam wijzigen, maar in de praktijk wel activiteiten blijven uitvoeren die bij een bepaalde branche horen om zodoende zich niet aan de bedrijfstak-cao te hoeven houden?

Antwoord

Er bestaat altijd een risico dat er bedrijven zijn die middels constructies proberen zich aan de verplichtingen te onttrekken die zijn vastgelegd in een bedrijfstak-cao. Mijn beleid is erop gericht om dit zo veel als mogelijk te voorkomen. Werkzaamheden in bedrijfstakken zijn voortdurend in beweging en ook de wijze waarop bedrijven en instellingen de werkzaamheden organiseren en uitvoeren verandert continu. Sociale partners kunnen zelf het beste beoordelen wat voor soort werkzaamheden in een bepaalde bedrijfstak thuishoren. Zij kunnen voor die bedrijfstak een cao afsluiten die al die werkzaamheden omvat. Met het instrument avv kan ik er vervolgens voor zorgen dat alle werkgevers in die bedrijfstak de

avv'de arbeidsvoorwaarden moeten naleven. Indien cao-partijen gegronde vermoedens hebben dat een werkgever deze cao-bepalingen niet naleeft, kunnen zij de Inspectie SZW verzoeken om daarnaar een onderzoek in te stellen.

**Directie
Arbeidsverhoudingen**
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

7.

Welke mogelijkheden zijn er om een bedrijf via de algemeen verbindend verklaring (AVV) onder een bedrijfstak-cao te laten vallen? Deelt u de mening dat het minder eenvoudig voor bedrijven zou moeten zijn om onder een ge-avv'de cao uit te kunnen komen? Welke stappen zijn er mogelijk om meer bedrijven onder een ge-avv'de cao te laten vallen?

Datum
22-01-2020

Onze referentie
2020-0000002822

Antwoord

Dat hangt af van de werkingssfeer van een cao. Zie mijn antwoord op vraag 5.

8.

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het overleg Arbeidsmarktbeleid van 15 januari 2020?

Antwoord

Nee, dat is helaas niet gelukt.